

Daniels Bog - Nummer Enogfyrre

Paulus' profetiske tjeneste: Forbindelsen mellem det gamle Israel og det åndelige Israel

Jeff Pippenger

2024-01-05

Apostlen Paulus var forbindelsesleddet mellem det gamle Israel og det åndelige Israel, for hans tjeneste, hans navn, hans personlige omstændigheder og hans profetiske gerning vidner alle om denne sandhed. Han identificerede sig selv som den ringeste af apostlene, for han havde forfulgt Guds folk.

For jeg er den ringeste af apostlene, uværdig til at kaldes apostel, fordi jeg har forfulgt Guds menighed. 1 Korintherbrev 15:19.

Det navn, han fik ved sin omvendelse, var Paulus, hvilket betyder lille eller ringe, for han var den mindste af apostlene. Alligevel var hans oprindelige navn Saul, hvilket betyder „udvalgt“.

Da svarede Ananias: Herre, jeg har af mange hørt om denne mand, hvor meget ondt han har gjort mod dine hellige i Jerusalem; og her har han fuldmagt fra ypperstepræsterne til at binde alle dem, som påkalder dit navn. Men Herren sagde til ham: Gå; thi han er mig et udvalgt redskab til at bære mit navn frem for hedninger og konger og Israels børn, ApG 9:13–15.

Saul var „et udvalgt redskab“ til at bære evangeliet til hedningerne, men han måtte først omvendes og ydmyges til Paulus (lille), for han ville få brug for at være mægtig. Paulus forstod, at hans styrke fandtes i hans lidenhed, eller i hans svaghed.

Og for at jeg ikke skulle ophøjes over måde ved de mange åbenbaringer, blev der givet mig en torn i kødet, Satans engel, til at slå mig, for at jeg ikke skulle ophøjes over måde. Derfor bad jeg Herren tre gange om, at den måtte vige fra mig. Og han sagde til mig: Min nåde er dig nok; thi min kraft fuldendes i svaghed. Derfor vil jeg så meget hellere rose mig af mine skrøbeligheder, for at Kristi kraft må tage bolig i mig. Derfor finder jeg velbehag i skrøbeligheder, i hån, i nød, i forfølgelser, i trængsler for Kristi skyld; thi når jeg er svag, da er jeg stærk. 2 Korintherbrev 12:7–10.

Saul var „udvalgt“, men for at han kunne være stærk, blev han gjort lille (Paulus). Han blev udvalgt til at bringe evangeliet til hedningerne, men han var til dels blevet udvalgt på grund af sit kendskab til Det Gamle Testamente.

Især fordi jeg ved, at du er kyndig i alle de skikke og spørgsmål, som findes blandt jøderne; derfor beder jeg dig om tålmodigt at høre på mig. Mit levned fra min ungdom, som fra begyndelsen blev ført blandt mit eget folk i Jerusalem, kender alle jøderne; de, som har kendt mig fra først af, vil, om de vil vidne derom, bekræfte, at jeg efter den strengeste sekt i vor religion levede som farisæer. Apostlenes Gerninger 26:3–5.

Saul var blevet oplært af Gamaliel, som blev anset for at være en af de største lærere i Det Gamle Testaments Skrifter.

Anmodningen blev imødekommet, og »Paulus stod på trappen og gav med hånden tegn til folket.« Bevægelsen tiltrak deres opmærksomhed, mens hans holdning indgød respekt. »Og da der var blevet helt stille, talte han til dem på det hebraiske sprog og sagde: Mænd, brødre og fædre, hør nu mit forsvar for jer.« Ved lyden af de velkendte hebraiske ord »blev de endnu mere stille«, og i den almindelige tavshed fortsatte han: »Jeg er i sandhed en jødisk mand, født i Tarsus i Kilikien, men opdraget i denne by ved Gamaliels fødder og undervist efter den strengeste fortolkning af fædrenes lov, og jeg var nidkær for Gud, ligesom I alle er det i dag.« Ingen kunne benægte apostlens udsagn, for de forhold, han henviste til, var velkendte for mange, som stadig levede i Jerusalem.« Apostlenes Gerninger, 408.

Saul var ikke blevet udvalgt tilfældigt, og et af de særlige formål med Paulus' tjeneste var at bygge bro mellem den hellige historie for det bogstavelige Israel og den hellige historie for det åndelige Israel. I forbindelse med dette skrev han størstedelen af Det Nye Testamente. Et kapitel i hans skrifter identificerer grundlaget for den første engels budskabs ramme og også for den tredje engels budskabs ramme. Dette afsnit er et monument i adventismens historie, som identificerer sondringen mellem de vise og de tåbelige ved adventismens begyndelse og afslutning.

Men vi beder jer, brødre, ved vor Herre Jesu Kristi komme og ved vor samling til ham, at I ikke så hastigt lader jer røkke i sindet eller forfærde, hverken ved ånd eller ved ord eller ved brev, som om det var fra os, således at Kristi dag skulle være nært forestående. Lad ingen bedrage jer på nogen måde; thi den dag kommer ikke, medmindre frafaldet først kommer, og syndens menneske åbenbares, fortabelsens søn, han som sætter sig op imod og ophøjer sig over alt, hvad der kaldes Gud, eller som dyrkes, så at han som Gud sætter sig i Guds tempel og udgiver sig selv for at være Gud. Husker I ikke, at jeg sagde jer dette, da jeg endnu var hos jer? Og nu ved I, hvad der holder tilbage, for at han skal blive åbenbaret i sin tid. Thi lovløshedens hemmelighed er allerede virksom; kun må den, som nu holder tilbage, først fjernes. Og da skal den lovløse åbenbares, ham som Herren skal fortære med sin munds ånde og tilintetgøre ved glansen af sit komme, ham hvis komme er efter Satans virksomhed med al kraft og tegn og løgnens undere og med al uretfærdighedens forførelse blandt dem, der fortæbes, fordi de ikke tog imod kærligheden til sandheden, så de kunne blive frelst. Og derfor sender Gud dem en kraftig vildfarelse, så de tror løgnen, for at de alle skal blive dømt, de som ikke troede sandheden, men fandt behag i uretfærdigheden. 2 Thessalonikerbrev 2:1–12.

Konteksten for dette skriftsted er overvejelsen af, hvornår Kristus ville vende tilbage anden gang. Paulus minder thessalonikerne om, at han allerede tidligere har besvaret dette spørgsmål, da han sagde: „Kommer I ikke i hu, at jeg fortalte jer dette, da jeg endnu var hos jer?“ Paulus søgte at forhindre brødrene i at blive bedraget med hensyn til „vor Herre Jesu Kristi komme og vor samling til ham.“

Historikerne fastslår, at halvdelen af William Millers budskab var baseret på hans identifikation af de to tusind tre hundrede år i Daniels bog, kapitel otte, vers fjorten. Den anden halvdel af hans budskab, som undertiden ikke anerkendes, er hans arbejde med at gendrive de falske læresætninger

vedrørende Kristi andet komme.

På grundlag af den falske jesuitiske metodologi fandtes der (og findes der stadig) en fremtrædende falsk lære, som William Miller konsekvent modsatte sig. Det var den falske lære, at Herrens andet komme blev forudgået af tusind års fred, kaldet det „timelige millennium“, som søster White ligeledes modsatte sig.

Millers arbejde stadfæstede også sandheden om Kristi bogstavelige genkomst i modsætning til de forskellige falske forestillinger om tusindårsriget, som var udbredt i hans samtid. Paulus omtaler det andet komme i 2 Thessalonikerbrev, så dette skriftsted var en del af Millers forståelse af en bogstavelig genkomst. Kapitlet var „nuværende sandhed“ for Miller.

Paulus identificerer en vigtig rækkefølge af begivenheder forbundet med det andet komme og fremlægger også begrundelsen for, hvorfor thessalonikerne ikke burde forvente Herrens genkomst i deres levetid. Paulus siger: “Now we beseech you, brethren, by the coming of our Lord Jesus Christ, and by our gathering together unto him.” Ordet “beseech” betyder at udspørge. Paulus ræsonnerer sig frem gennem de elementer, der er forbundet med det andet komme, og fører sine tilhørere gennem en form for udspørgen, som er tænkt at frembringe en analyse af hans logik hos dem, der hører ham.

Strukturen i hans logik er, at før Kristus vender tilbage anden gang, må pavedømmet identificeres og herske, og at før pavedømmet fremtræder i historien, må der ske et frafald. Frafaldet lå endnu i fremtiden, så pavedømmets fremkomst lå endnu længere ude. Hvordan kunne nogen da blive forført til at tro, at Kristi genkomst var nær? Han benytter flere symboler på pavedømmet for at fastslå, hvem netop den magt er, som åbenbares efter frafaldet. Han kalder pavedømmet „syndens menneske“, „den lovløse“, „fortabelsens søn“ og „lovløshedens hemmelighed“. Søster White gør det klart, at disse alle er symboler, der identificerer pavedømmet.

”Men før Kristi komme skulle vigtige udviklinger i den religiøse verden, forudsagt i profetien, finde sted. Apostlen erklærede: ’Lad jer ikke så snart bringe fra besindelsen eller forfærdes, hverken ved nogen ånd eller ved noget ord eller ved noget brev, som om det var fra os, som om Kristi dag stod for døren. Lad ingen bedrage jer på nogen måde; thi den dag kommer ikke, medmindre frafaldet først kommer, og syndens menneske åbenbares, fortabelsens søn, han, som sætter sig imod og ophøjer sig over alt, hvad der kaldes Gud eller dyrkes, så han sætter sig i Guds tempel som Gud og udgiver sig selv for at være Gud.’

„Paulus’ ord måtte ikke misforstås. Det måtte ikke læres, at han ved særlig åbenbaring havde advaret thessalonikerne om Kristi umiddelbart forestående komme. En sådan opfattelse ville forårsage forvirring i troen; thi skuffelse fører ofte til vantro. Apostlen formanede derfor brødrene til ikke at modtage noget sådant budskab som kommende fra ham, og han fortsatte med at understrege den kendsgerning, at den pavelige magt, så klart beskrevet af profeten Daniel, endnu skulle fremstå og føre krig imod Guds folk. Indtil denne magt havde udført sit dødbringende og gudsbespottelige værk, ville det være forgæves for menigheden at se hen til deres Herres komme. ’Husker I ikke,’ spurgte Paulus, ’at jeg sagde jer dette, mens jeg endnu var hos jer?’“

Forfærdelige var de prøvelser, som skulle ramme den sande kirke. Allerede på den tid, da apostlen skrev, var „lovløshedens hemmelighed“ begyndt at være virksom. De udviklinger, som skulle finde sted i fremtiden, skulle være „efter Satans kraftige virksomhed med al magt og tegn og løgnens undere og med al uretfærdighedens forførelse hos dem, der fortæbes.“

„Særlig alvorlig er apostlens udtalelse angående dem, som skulle nægte at modtage ‘kærligheden til sandheden’. ‘Derfor,’ erklærede han om alle, som bevidst skulle forkaste sandhedens budskaber, ‘skal Gud sende dem en kraftig vildfarelse, så de tror løgnen, for at de alle skal blive fordømt, som ikke troede sandheden, men fandt behag i uretfærdigheden.’ Mennesker kan ikke ustraffet forkaste de advarsler, som Gud i sin barmhjertighed sender dem. Fra dem, som vedbliver at vende sig bort fra disse advarsler, trækker Gud sin Ånd tilbage og overlader dem til de bedrag, som de elsker.” Apostlenes Gerninger, 265, 266.

Selv om Søster White direkte identificerer “syndens menneske”, “den lovløse”, “fortabelsens søn” og “lovløshedens hemmelighed” fra Paulus’ afsnit og kalder det den “pavelige magt”, siger hun mere. Hun identificerer, at disse symboler, som Paulus benyttede for at identificere biskoppen af Rom, var hentet fra Daniels Bog, da hun udtalte: “Apostelen formanede derfor brødrene til ikke at modtage noget sådant budskab som kommende fra ham, og han fortsatte med at fremhæve den kendsgerning, at den pavelige magt, så tydeligt beskrevet af profeten Daniel, endnu skulle fremstå og føre krig mod Guds folk. Før denne magt havde fuldbyrdet sit dødbringende og gudsbespottelige værk, ville det være forgæves for menigheden at se hen til deres Herres komme.” Paulus byggede den del af budskabet til thessalonikerne, som identificerede pavedømmet, på Daniel kapitel elleve, vers seksogtrediv.

Og kongen skal handle efter sin egen vilje; og han skal ophøje sig selv og gøre sig større end enhver gud, og han skal tale forunderlige ting imod gudernes Gud, og det skal lykkes ham, indtil vreden er fuldbyrdet; for det, som er fast besluttet, skal ske. Daniel 11:36.

Når Paulus identificerer paven som den, „der sætter sig op imod og ophøjer sig over alt, hvad der kaldes Gud, eller genstand for tilbedelse, så han sætter sig i Guds tempel som Gud og viser sig selv som Gud“, parafraserede Paulus profeten Daniels beskrivelse af den „konge“, som gjorde „efter sin egen vilje“ og ophøjede „sig selv og“ gjorde sig „større end hver gud“. Paven er den konge, som taler „forunderlige ting imod gudernes Gud“, og paven er den magt, som skulle „have fremgang, indtil den“ første „vrede“ ville „være fuldbyrdet“ i 1798.

Daniel elleve, vers seksogtrediv, er fuldstændig afgørende at forstå korrekt, hvis kundskabens forøgelse i 1989 skal forstås korrekt. Af denne grund blev den falske lære, at kongen i verset var Frankrig, sådan som den blev indført af Uriah Smith, indført i adventismens første generation (1863 til 1888). Smith ændrede teksten i vers seksogtrediv fra „kongen“ (som er pavedømmet, der blev beskrevet i de foregående vers) til „en konge“ (en hvilken som helst konge) for at tillægge det ateistiske Frankrig kendetegnene ved Roms tilbedelsesform, men det var blot et afsæt for at fremsætte sin yndlingsteori om, at Tyrkiet er kongen i nord i vers fyrre og fremad.

Satan begyndte tidligt at tilsløre det forhold, at kongen i verset er pavedømmet, og det er apostlen Paulus, der forsyner Daniels vidnesbyrd med et andet vidne til dette forhold. Søster White

tilvejebragte det tredje vidne.

Satan søgte ikke blot at tilsløre sandheden om, at kongen i verset er paven, men ved at fordreje den sandhed, der er indeholdt i verset, gjorde Satan også betydningen af, hvad „vrede“ i verset repræsenterede, uklar. Pavemagten i verset skulle have fremgang indtil 1798, da den blev ramt af sit dødelige sår. 1798 er afslutningen på de to tusind fem hundrede og tyve år af Guds vrede, som blev fuldbyrdet over Israels nordlige rige, begyndende i 723 f.Kr.

Hvis adventismen i 1863 havde forsvaret og fastholdt de “syv tider”, ville det have været praktisk taget umuligt for Uriah Smith at slippe af sted med et sådant tåbeligt syn på vers seksogtrediven, for “vredeudgydelsen” ville være blevet forstået som repræsenterende Guds første vredeperiode på “syv tider” og ville således overhovedet ikke have haft nogen forbindelse med Frankrig.

Kundskabens forøgelse i 1989 understøttes af Paulus i dette skriftsted, og af denne grund sker Paulus’ advarsel i skriftstedet om dem, der ikke modtager kærligheden til sandheden, men modtager en kraftig vildfarelse, gennem deres forkastelse af de sandheder, Paulus fremfører i skriftstedet. En af disse sandheder er den rette identifikation af kongen i nord i Daniels bog, kapitel elleve, vers fyrre til femogfyrre.

I dette afsnit, efter at Paulus har identificeret paven i Rom, identificerer han en række begivenheder ved verdens ende, som leder frem til Kristi andet komme, hvilket er afsnittets emne. Han siger: »da skal den Lovløse åbenbares«. Denne »Løvløse« er paven, »ham, som Herren skal fortælle med sin munds ånde og tilintetgøre ved glansen af sit komme«. Derpå siger Paulus: »ham, hvis komme sker efter Satans virksomhed med al kraft og tegn og løgnens undere«. Jesus er den, »hvis komme sker efter Satans virksomhed«.

Satans mirakuløse virke er tidsperioden fra den snart kommende søndagslov, indtil Mikael rejser sig, og menneskenes nådetid afsluttes. Satan udfører ingen mirakler under de syv sidste plager, som udgydes fra nådetidens afslutning, indtil Kristus vender tilbage.

“Kristus siger: ‘På deres frugter skal I kende dem.’ Hvis de, ved hvem helbredelser udføres, på grund af disse tilkendegivelser er tilbøjelige til at undskylde deres forsømmelse af Guds lov og fortsætter i ulydighed, skønt de har kraft i enhver og al udstrækning, følger det ikke deraf, at de har Guds store kraft. Tværtimod er det den store bedragers mirakelgørende kraft. Han er en overtræder af den moralske lov og anvender enhver list, som han kan beherske, for at forblinde mennesker for dens sande karakter. Vi advares om, at han i de sidste dage vil virke med tegn og løgneundere. Og han vil fortsætte disse undere indtil prøvetidens afslutning, for at han derved kan henvise til dem som bevis på, at han er en lysets engel og ikke mørkets.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, bind 7, 911.

Paulus fastslår, at der ville komme et frafald, som gik forud for pavedømmets åbenbarelse, og at Kristi andet komme ville finde sted „efter“ Satans vidunderlige virksomhed. Satans vidunderlige virksomhed begynder ved søndagsloven i De Forenede Stater og ender med nådetidens afslutning og de syv sidste plager. Satans vidunderlige virksomhed begynder ved søndagsloven i De Forenede Stater.

„Ved det dekret, som håndhæver pavedømmets institution i overtrædelse af Guds lov, vil vor nation fuldstændig løsrive sig fra retfærdigheden. Når protestantismen vil række sin hånd over kløften for at gribe den romerske magts hånd, når den vil række hen over afgrunden for at slutte hånd med spiritualismen, når vort land under indflydelsen af denne trefoldige forening vil forkaste ethvert princip i sin forfatning som en protestantisk og republikansk regering og vil træffe foranstaltninger til udbredelsen af pavelige falskheder og vildfarelser, da kan vi vide, at tiden er kommet for Satans forunderlige virke, og at enden er nær.“ Testimonies, bind 5, s. 451.

Søndagsloven er enden på det sjette rige, jorddyret i Åbenbaringen kapitel tretten. Jorddyret begyndte at herske ved slutningen af de tolv hundrede og tres år med paveligt herredømme i 1798. Pavemagten blev derfor åbenbaret i året 538, skønt hendes værk med at overtage kontrollen over verden allerede var virksomt, da Paulus nedskrev sine ord. Før året 538 ville der komme et frafald, som gik forud for åbenbaringen af syndens menneske, siddende i Guds tempel.

Frafaldet blev fremstillet ved menigheden i Pergamon, da den kristne kirke indgik kompromis med hedenskabets religion, som symboliseret ved kejser Konstantin. Paulus udpegede de profetiske kendetegn, som måtte indtræffe før Kristi andet komme. Efter at have genkaldt, hvad han tidligere havde lært thessalonikerne, spørger han derpå, om de ikke huskede, at han tidligere havde lært dem disse sandheder? Han minder dem dernæst om, at de også burde huske, at han lærte dem, at en magt ville „holde tilbage“ pavedømmet, „for at“ pavedømmet „kunne åbenbares i sin tid“? Ordet „holde tilbage“ betyder at hindre. Ordet „holde tilbage“ oversættes senere i det samme afsnit som „nu holder igen.“

Passagen gengives derfor med rette således: »Og nu ved I, hvad der holder pavedømmet tilbage, for at pavedømmet skal åbenbares i sin tid. Thi lovløshedens hemmelighed (pavedømmet) er allerede virksom; kun han, som nu holder pavedømmet tilbage, vil fortsætte med at holde pavedømmet tilbage, indtil han bliver fjernet af vejen.« Da William Miller erkendte dette sted i Thessalonikerbrevene, indså han, at den magt, som hindrede pavedømmet i at bestige jordens trone i året 538, var det hedenske Rom, og at det hedenske Rom ville holde den pavelige magts fremkomst tilbage, indtil det hedenske Rom blev »fjernet af vejen«.

»I de tolv år, jeg var deist, læste jeg alle de historieværker, jeg kunne finde; men nu elskede jeg Bibelen. Den lærte om Jesus! Men der var stadig en hel del af Bibelen, som var dunkel for mig. I 1818 eller 19, mens jeg samtalede med en ven, som jeg aflagde et besøg, og som havde kendt mig og hørt mig tale, mens jeg var deist, spurgte han mig på en temmelig betydningsfuld måde: »Hvad mener du om dette skriftsted og hint?« med henvisning til de gamle skriftsteder, som jeg gjorde indsigelse imod, mens jeg var deist. Jeg forstod, hvad han var ude på, og svarede: Hvis du vil give mig tid, skal jeg fortælle dig, hvad de betyder. »Hvor lang tid ønsker du?« Jeg ved det ikke, men jeg skal sige dig det, svarede jeg; for jeg kunne ikke tro, at Gud havde givet en åbenbaring, som ikke kunne forstås. Da besluttede jeg at studere min Bibel i den tro, at jeg kunne finde ud af, hvad Helligånden mente. Men så snart jeg havde fattet denne beslutning, kom tanken til mig: »Antag, at du finder et sted, som du ikke kan forstå; hvad vil du da gøre?« Denne måde at studere Bibelen på kom da i mine tanker: Jeg vil tage ordene i sådanne steder og følge dem gennem Bibelen og på denne måde finde deres betydning. Jeg havde Crudens konkordans, som jeg mener er den bedste i verden; så jeg tog den og min Bibel, satte mig ved

mit skrivebord og læste intet andet, bortset fra lidt aviser, for jeg var fast besluttet på at få at vide, hvad min Bibel betød.«

»Jeg begyndte med Første Mosebog og læste videre langsomt; og når jeg kom til et skriftsted, som jeg ikke kunne forstå, gennemsøgte jeg Bibelen for at finde ud af, hvad det betød. Efter at jeg havde gennemgået Bibelen på denne måde, åh, hvor klar og herlig sandheden fremstod! Jeg fandt det, som jeg har prædiker for jer. Jeg blev overbevist om, at de syv tider udløb i 1843. Derpå kom jeg til de 2300 dage; de førte mig til den samme slutning; men jeg havde ingen tanke om at finde ud af, hvornår Frelseren kom, og jeg kunne ikke tro det; men lyset ramte mig så kraftigt, at jeg ikke vidste, hvad jeg skulle gøre. Nu tænkte jeg: Jeg må spænde sporerne på og tage bidsel på; jeg vil ikke gå hurtigere frem end Bibelen, og jeg vil ikke sakke bagud for den. Hvad end Bibelen lærer, vil jeg holde fast ved. Men der var stadig nogle skriftsteder, som jeg ikke kunne forstå.«

»Så meget om hans almindelige måde at studere Bibelen på. Ved en anden lejlighed angav han sin måde at fastslå betydningen af den tekst, der ligger foran os — betydningen af »det daglige«. »Jeg læste videre,« sagde han, »og kunne ikke finde noget andet tilfælde, hvor det forekom, uden i Daniel. Jeg tog dernæst de ord, som stod i forbindelse med det: »tage bort«. Han skal tage det daglige bort, »fra den tid da det daglige bliver taget bort«, osv. Jeg læste videre og tænkte, at jeg ikke skulle finde noget lys over teksten; endelig kom jeg til 2 Thessalonikerbrev 2,7–8. »For lovløshedens hemmelighed er allerede virksom; kun må han, som nu holder tilbage, først fjernes, og da skal den lovløse åbenbares« osv. Og da jeg var kommet til den tekst, åh, hvor klart og herligt sandheden trådte frem! Der er det! det er »det daglige!« Nå, men hvad mener Paulus nu med »ham, som nu holder tilbage«, eller hindrer? Med »syndens menneske« og »den lovløse« menes pavedømmet. Nå, hvad er det så, som hindrer pavedømmet i at blive åbenbaret? Jo, det er hedenskabet; nå, så må »det daglige« betyde hedenskabet.« William Miller, Apollos Hale, The Second Advent Manual, 65, 66.

Uden en forståelse af, at „det stadige“ i Daniels Bog var et symbol på hedenskabet, ville Miller næppe have været i stand til at udvikle den ramme, som han opbyggede sin profetiske struktur på. „Det stadige“ forekommer fem gange i Daniels Bog, og det efterfølges altid af et symbol på pavedømmet. Beviset for, at „det stadige“ i Daniels Bog er hedenskab, findes i Paulus' brev til thessalonikerne. En af de mest alvorlige advarsler i Guds Ord findes dér, for dér fastslår Paulus klart, at de, som ikke elsker sandheden, vil blive sendt en kraftig vildfarelse. Den sandhed, som med vilje blev anbragt i Thessalonikerbrevene, var identifikationen af hedenskabets forbindelse med pavedømmet, og at forkaste den sandhed er at garantere, at en kraftig vildfarelse vil blive følgen af den forkastelse.

Vi vil fortsætte dette emne i den næste artikel.

Stands jer stille og undres; råb højt og råb: de er drukne, men ikke af vin; de vakler, men ikke af stærk drik. For Herren har udgydt over jer en dyb søvns ånd og lukket jeres øjne; profeterne og jeres fyrster, seerne, har han tildækket. Og alt syn er blevet for jer som ordene i en bog, der er forseglet, og som man giver til en, der er lærd, idet man siger: Læs dette, beder jeg dig; og han siger: Jeg kan ikke, for den er forseglet. Og bogen gives til en, der ikke er lærd, idet man

siger: Læs dette, beder jeg dig; og han siger: Jeg er ikke lærd. Derfor sagde Herren: Fordi dette folk holder sig nær til mig med deres mund og ærer mig med deres læber, men holder deres hjerte langt borte fra mig, og deres frygt for mig er en tillært menneskebefaling, derfor se, jeg vil atter gøre et underfuldt værk iblandt dette folk, ja, et underfuldt værk og et tegn; thi deres vises visdom skal forgå, og deres forstandiges forstand skal skjules. Ve dem, som søger dybt at skjule deres råd for Herren, og hvis gerninger er i mørket, og som siger: Hvem ser os? og hvem kender os? O, hvilket vrængbillede! Skal pottemageren regnes som leret? Skal værket sige om den, der gjorde det: Han gjorde mig ikke? Eller skal det dannede sige om den, der dannede det: Han havde ingen forstand? Esajas 29:9–16.